ULUSLARARASI GÖZLEM VE STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ ■ UGSAM

BÜLTEN

ANADOLU GENÇLİK DERNEĞİ DIŞ İLİŞKİLER KOMİSYONU

MART 2020

KÜNYE

İmtiyaz Sahibi
Anadolu Gençlik Derneği Dış İlişkiler Komisyonu,
Uluslararası Gözlem ve Stratejik
Araştırmalar Merkezi adına
Ömer Furkan KESİKBAŞ

Genel Direktör
Dr. Abdulgani BOZKURT

Genel Koordinatör
Abdurrahman GENÇLER

Bültenler Direktörü
Kamran ELESGERLİ

Genel Yayın Yönetmeni
Mehmet Esat ERGENER

Yazı İşleri Sorumlusu
Ali Necmettin ERSOY

Editörler / Yayın Kurulu
Kamran ELESGERLİ
Ali Necmettin ERSOY

Grafik Tasarım
Osman DAVULCU

Dosya / Analiz Merkezi
ugsambilgi@gmail.com
Sokullu Mehmet Paşa Caddesi
No: 184 06000
Çankaya/ANKARA

AGD
ANADOLU GENÇLİK DERNEĞİ
DIŞ İLİŞKİLER KOMİSYONU

UGSAM
Uluslararası Gözlem ve Stratejik
Araştırmalar Merkezi

İÇİNDEKİLER

MART 2020

7
KORONAVİRÜS (COVID-19) PANDEMİSİ SONRASI DÜNYADA EKONOMİK DURUM
Samet GÖYDENİZ

3
BANGLADEŞ ÜLKE RAPORU
Osman SEZGİN

11
LİBYA VE GELECEĞİ
Yunus Emre ALPSALÇI

19
HABERLER

16
AFGANİSTAN'IN TALİBAN GERÇEĞİ
Muhammed Musab BİÇER

13
GÖÇ
KENDİ EVİNDE MÜLTECİ OLAN
Melike YILDIRIM

BANGLADEŞ ÜLKE RAPORU

Osman SEZGİN

COĞRAFYA

Coğrafi Konum	Güney Asya'da bulunan Bangladeş; Bengal Körfezi, Burma ve Hindistan ile çevrilidir.
Toplam Yüz Ölçümü	148.460 km² Kara Alanı : 130.178 km² Su Alanı : 18.290 km² Deniz Sınırı : 580 km
İklim	Tropikal; serin kış (Ekimden Marta kadar); sıcak, nemli, yaz (Marrtan Hazirana kadar); nemli, serin, yağmurlu muson (Hazirandan Ekime kadar)
Yüzey Şekilleri	Çoğunlukla alüvyal düzlükler, Güneydoğuda tepecikler
Doğal Kaynaklar	Doğalgaz, Ekilebilir Arazi, Kereste, Kömür
Çevre ile İlgili Uluslararası Anlaşmalardan Taraf Oldukları	Biyolojik Çeşitlilik, İklim Değişikliği, İklim Değişikliği- Kyoto Protokolü, Çölleşme, Nesli Tükenen Türler, Çevre Modifikasyonu, Tehlikeli Atıklar, Deniz Hukuku, Ozon Tabakasının Korunması, Gemi Kirliliği, Sulak Alanlar.

TOPLUM

Nüfus	161,356,039 (2018 tahmini)
Nüfus Artış Oranı	%1.3 (2018 tahmini)
Etnik Gruplar	%98 Bengali, %1.1 Diğer Etnik Gruplar
Dinler	%89.1 Müslüman, %10 Hindu, %0.9 Diğer (Budist, Hristiyan vb.)
Okur Yazarlık Oranı Toplam Nüfus	%73.9

YÖNETİM

Ülkenin Resmi İsmi	Bangladeş Halk Cumhuriyeti
Hükümet Şekli	Parlamenter Cumhuriyet
Başkent	Dakka
Diller	Bengalce (Resmi Dil), İngilizce
Yönetim Birimleri	7 İdari Bölge; Barisal, Chittagong, Dhaka, Khulna, Rajshahi, Rangpur, Sylhet
Bağımsızlık	16 Aralık 1971 (Pakistan'dan)
Anayasa	4 Kasım 1972, 16 Aralık 1972'de yürürlüğe girmiştir, Mart 1982 darbesiyle askıya alındı, 10 Kasım 1986'da tekrar yürürlüğe girmiştir, birçok kez değişiklik yapılmıştır. (En son değişiklik 2014).
Hukuk Sistemi	İngiliz Hukuku ve İslam Hukuku Birleşimi
Oy Kullanma Yaşı	18

YASAMA

Tek Meclisli Ulusal Parlamento (Jatiya Sangsad) (350 sandalye, 300 üye genel oyla seçilir, 50 sandalye kadınlar için ayrılmıştır). Üyeler 5 yıllığına seçilir. Seçimler: En son 30 Aralık 2018'de yapıldı.

YÜRÜTME

Devletin Başı	Cumhurbaşkanı Abdul HAMID (24 Nisan 2013'ten itibaren);
Hükümetin Başı	Başbakan Şeyh Hasina (6 Ocak 2009'dan beri, 2. kez)
Kabine	Başbakan tarafından seçilir, Cumhurbaşkanı tarafından atanır.

YARGI

Üst Mahkemeler	Bangladeş Üst Mahkemesi (7 Hakimli Temyiz Dairesi ve 99 Hakimli Üst Mahkeme)

ÜYE OLDUĞU ÖRGÜTLER

ADB, ARF, BIMSTEC, C, CD, CICA (Gözlemci), CP, D-8, FAO, G-77, IAEA, IBRD, ICAO, ICC (Ulusal Komiteler), ICRM, IDA, IDB, IFAD, IFC, IFRCS, IHO, ILO, IMF, IMO, IMSO, Interpol, IOC, IOM, IPU, ISO, ITSO, ITU, ITUC (Sivil Toplum Örgütleri), MIGA, MINURSO, MINUSMA, MONUSCO, NAM, OIC, OPCW, PCA, SAARC, SACEP, UN, UNAMID, UNCTAD, UNESCO, UNHCR, UNIDO, UNIFIL, UNMIL, UNMISS, UNOCI, UNWTO, UPU, WCO, WFTU (Sivil Toplum Örgütleri), WHO, WIPO, WMO, WTO.

EKONOMİ

Politik istikrarsızlık, zayıf altyapı, yolsuzluk, yetersiz enerji kaynakları, ekonomik reformların hızla hayata geçirilememesi ve 2008-2009 ekonomik krizine rağmen Bangladeş ekonomisi, 1996'dan beri yılda %6 büyüme göstermiştir. GSYH'nin yarıdan fazlasını hizmet sektörü oluşturur. Bangladeşlilerin yarıdan fazlası tarım sektöründe pirinç tarımında çalışmaktadır. Bangladeş sanayisinin büyük kısmını (%80 lik payla) hazır giyim ihracatı oluşturur. İş kazalarına ve 2015'teki darbeye rağmen sektör gelişmeye devam etmektedir.

Para Birimi	Taka (1 Dolar= 84,71 Taka)
GSYH	Cari fiyatlar- 161,356 Milyar Dolar (2018) (GDP (current US$), t.y.)
GSYH Reel Büyüme Oranı	%8,1 (2019)
Kişi Başı Milli Hasıla	1,828 Dolar (2019) (GDP per capita (current US$), t.y.)
GSYH Sektörlere Göre Dağılım	%14,2 Tarım, %33.6 Sanayi, % 52.1 Hizmetler (2018)
Enflasyon	Tüketici Fiyatlarıyla % 5.5 (2020 Tahmini)
İş Gücü	97,35 Milyon (2019) (Suudi Arabistan, Kuveyt, Birleşik Arap Emirlikleri, Umman, Katar, Malezya'ya yoğun işçi göçü)
İşsizlik Oranı	% 4,3 (2018) (Düşük ücretlerle haftalık birkaç saat çalışanlar da işsizliğe dahil edilmez.)
Yoksulluk Sınırı Altındaki Nüfus	% 21,8 (2018)

BÜTÇE

Gelirler	26,87 Milyar Dolar (2018)
Giderler	37,45 Milyar Dolar (2018)
Dış Borç	33,11 Milyar Dolar (2018)

TİCARET VERİLERİ

Endüstri Kolları	Hint Keneviri, Pamuk, Hazır Giyim, Kağıt, Deri, Gübre, Demir-Çelik, Çimento, Petrol Ürünleri, Tütün, Tıbbi İlaçlar, Seramik, Çay, Tuz, Şeker, Yenilebilir Yağlar, Sabun ve Deterjan, İşlenmiş Metal Ürünleri, Elektrik, Doğalgaz.
Tarım Üretimi	Pirinç, Hint Keneviri, Çay, Buğday, Şeker Kamışı, Patates, Tütün, Bakliyat, Yağlı Tohumlar,Baharatlar
Sanayi Üretimi Gelişim Oranı	%10,7 (2018 Tahmini)

İLETİŞİM

Mobil Hat	120,4 Milyon
TV ve Radyo Sayısı	17 TV Kanalı, 38 Radyo Kanalı
Ülke İnternet Kodu	.bd
Ülke Telefon Kodu	+88
İnternet Kullanıcıları	11,4 Milyon (Toplam Nüfusun % 6.9'u)

ULAŞIM

Havaalanı Sayısı	18
Karayolu	21.269 km
Demiryolu	2.460 km
Suyolu	8.370 km
Boru Hattı	2.950 km (Doğalgaz)
Limanlar	Chittagong, Mongla Limanı

SİLAHLI KUVVETLER

Askeri Harcamalar	GSYH'nin %1.09'u The World FactBook, Bangladesh, t.y.)

BANGLADEŞ HALK CUMHURİYETİ DIŞ TİCARETİ ve ÜLKEMİZLE OLAN MEVCUT DURUM

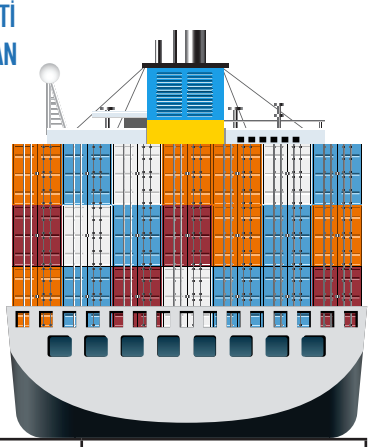

Bangladeş Dış Ticareti (2018)

	GENEL	TÜRKİYE İLE
İthalat	54,6 Milyar Dolar	373 Milyon Dolar
İhracat	38,7 Milyar Dolar	484 Milyon Dolar
Denge	-15,9 Milyar Dolar	-111 Milyon Dolar
Hacim	93,3 Milyar Dolar	857 Milyon Dolar

Bangladeş'in Yıllara Göre Dış Ticareti (Milyar Dolar)

	2016	2017	2018
İthalat	26.4	29.4	38.7
İhracat	88.1	73.7	57.6
Hacim	114.5	103.2	93.3
Denge	61.9	-44.2	-15.9

2018 Yılında Bangladeş'in İhracatında Başlıca Ürünler : Örülmemiş giyim eşyaları ve aksesuarları, örme giyim ve aksesuarları, bitkisel tekstil lifleri, kağıt ipeği, dokunmuş kumaş.

2018 Yılında Bangladeş'in İthalatında Başlıca Ürünler : Demir çelik inşaat malzemeleri, pamuk, süt ve süt mamulleri, pamuk, elektronik cihazlar, çeşitli kimyasal ürünler, plastik ve ürünleri, tekstil kimyasalları, baharatlar ve jeneratörlerdir.

2018 İhracatındaki İlk 5 Ülke : ABD olup, onu Almanya, Birleşik Krallık, Hollanda ve Fransa'dır.

2018 İthalatındaki İlk 5 Ülke : Hindistan, Singapur, Endonezya ve Hong Kong'dur.

2017 Yılında Bangladeş'in Dış Ticaretinde Türkiye'nin Payı

Toplam İhracatı İçindeki Payımız : %1.8
Toplam İthalatı İçindeki Payımız : %0.63

2017 Yılında Türkiye'nin Dış Ticaretinde Bangladeş'in Yeri :

Toplam ihracatımız içindeki payı: %0.17
Toplam değer: 276 milyon $
Toplam ithalatımız içindeki payı: %0.34
Toplam değer: 722 milyon $

TÜRKİYE'NİN BANGLADEŞ'E İHRACATI

	2017 Yılı Değeri (Bin Dolar)	2012-2017 yıllık ortalama artış (%)
Makine, Nükleer Reaktörler, kazanlar	102	25
Tekstil Ürünleri	69.2	28
Kimyasal ürünler	35.3	35
Plastik ve kauçuk	13.1	16
Hayvansal ürünler	11.7	15
Madenler	10	20
Metaller	6.02	15
Taşımacılık	5.43	25
Çeşitli ürünler	5.1	31
Diğer	18.06	-

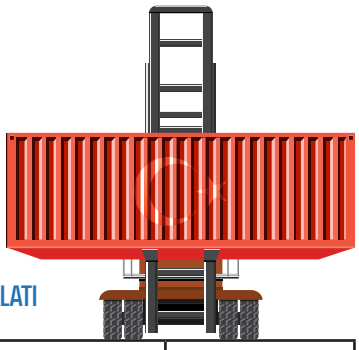

TÜRKİYE'NİN BANGLADEŞ'TEN İTHALATI

	2017 Yılı Değeri (Bin Dolar)	2012-2017 yıllık ortalama artış (%)
Tekstil ürünleri	697	12
Ayakkabı ve başlıklar	10.5	22
Enstrümanlar	4.31	-36
Gıda maddeleri	4.1	3.3
Taş ve cam ürünleri	1.83	-24
Plastik ve kauçuk	1.82	-18
Hayvan derileri	0.76	19
Diğer	2.44	-

(OEC)

İKİ ÜLKE ARASINDAKİ TİCARETİN ALTYAPISINI DÜZENLEYEN ANLAŞMA ve PROTOKOLLER

Anlaşma Adı	İmza Tarihi
Ticaret Anlaşması	27 Temmuz 1976
Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması	5 Mart 1979 (1982'de değişiklik yapıldı)
Karşılıklı Olarak Yatırımların Teşviki ve Korunması Anlaşması	12 Kasım 1987
Teknik İşbirliği Anlaşması	14 Mayıs 1993
Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması	31 Ekim 1999
3. Dönem KEK Toplantısı Protokolü	19 Kasım 2009

Bangladeş Büyükelçiliği'nden Aktaran Ekonomi Bakanlığı, t.y.)

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bangladeş ekonomisi, 20 yıldan fazla bir süre içerisinde yardıma bağımlı bir ekonomiden ticaret yoğun bir ekonomiye dönüşmüştür. Ancak orta gelir düzeyinde bir ülke olabilecek büyümeye henüz geçememiştir. Ülkenin tek bol kaynağı düşük ücretli, emek yoğun iş gücüdür. Ülke sanayisinde, hazır giyim sektörü büyük bir öneme sahiptir. Ülkenin en önemli ihraç kalemleri tekstil & hazır giyim, aksesuar, ayakkabıcılık ve dericilik ürünleridir.

Ancak Bangladeş önemli bir ticaret açığı problemiyle karşı karşıyadır. Açığın sebebi temel ürünlerde ithalata olan bağımlılığıdır. Nitekim ülkenin en önemli ihracat sektörü olan hazır giyim sektörü iplik ithalatına bağımlı durumdadır.

Kişi başına ortalama gelir yıllık (2019) 1828 Dolardır. Son yıllarda, toplam yatırımın % 75'i inşaat sektörü ile ilgilidir. Özel sektör bu yatırımların 2/3'ünü gerçekleştirmiştir.

Ülkenin, öncelikle ihracat odaklı sanayileri teşvik ederek yurt dışı yabancı sermaye çekmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir. Ancak Bangladeş dünyada en düşük oranda kişi başına yabancı yatırım çeken ülkelerden biri konumundadır. Uzmanlara göre, bu amaç için bürokratik engellerin azaltılması ve zarar eden kamu şirketlerinin satılması da önemlidir.

Telekomünikasyon sektöründeki özelleştirmelerin sonucu olarak son yıllarda yabancı sermaye yatırımları artmıştır. Haberleşme, ulaşım, altyapı ve enerji alanlarında halen devam etmekte olan ihtiyaçlar söz konusudur. Dolayısıyla iki ülke arasındaki işbirliklerinin, bu açılardan geliştirilmesi önem arz etmektedir (Ekonomi Bakanlığı, t.y.).

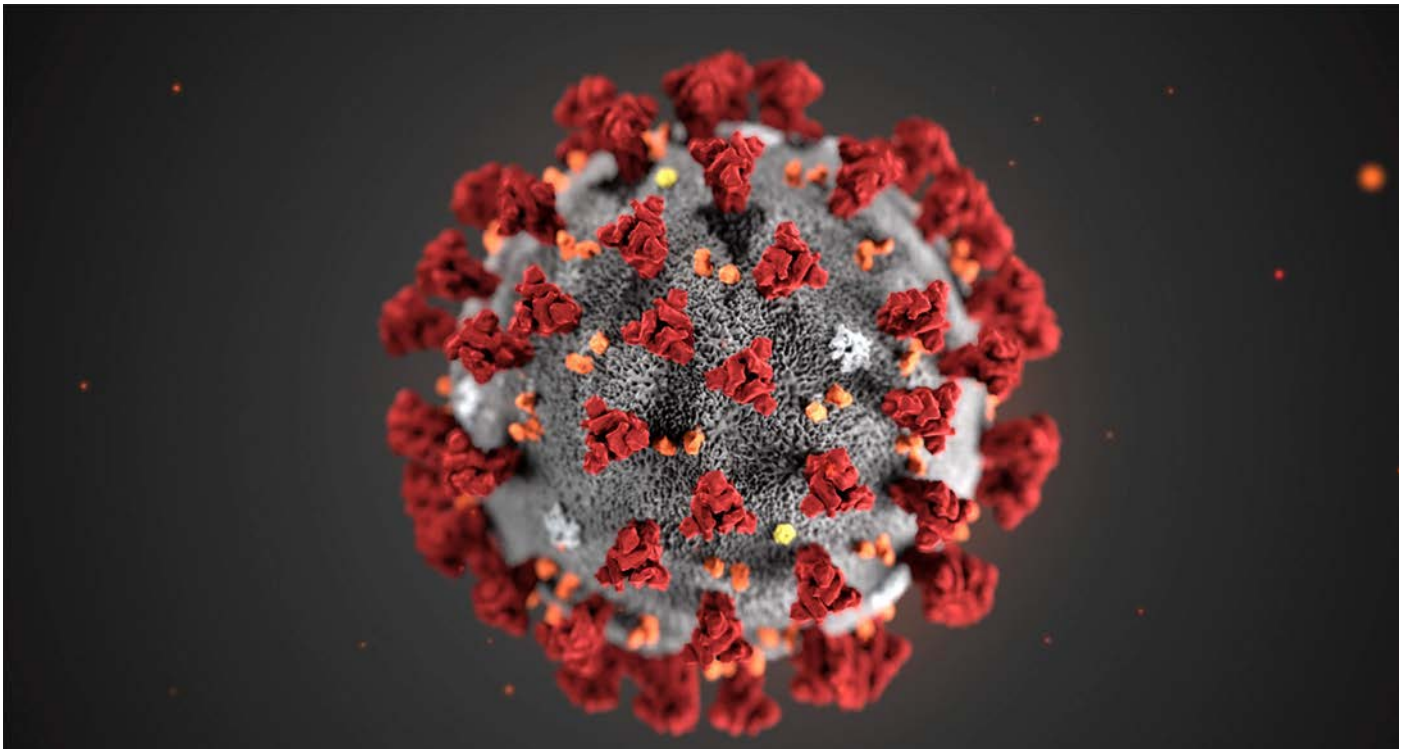

KORONAVİRÜS (COVID-19) PANDEMİSİ SONRASI DÜNYADA EKONOMİK DURUM

Samet GÖYDENİZ

İlk kez Aralık ayında Çin Hubei eyaletinin Wuhan şehrinde ortaya çıkan DSÖ'nün Covid-19 olarak adlandırdığı koronavirüs dünyada büyük bir panik havasına sebep oldu. İlk vakaların tamamı Wuhan şehrinde bir balık pazarından gelmesi üzerine yapılan araştırmalarda virüsün yarasalardan hayvanlara bulaştığı ve oradan da insanlara bulaştığı yönünde bir sonuç ortaya çıktı. Dünya tarihinde bir çok yıkıcı salgın hastalıklar yaşanmıştır. Bunların en başında veba ve geçtiğimiz asırda meydana gelen ve 50 milyon insanın üstünde ölümüyle sonuçlanan İspanyol gribidir. Salgın hastalıkların her zaman yeryüzüne büyük etkileri olmuştur. Bir bölgede ortaya çıkan hastalıklar bulunduğu bölgenin sosyo-ekonomik şartlarına göre yeryüzüne yayılım göstermektedir. Bu açıdan bakıldığında aynı iklim kuşağında bulunan ve ilk kez Kenya'da ortaya çıkan ebola sadece Afrika kıtasının bir kısmını etkilerken, SARS, MERS ve yeni koronavirüs Çin'in en büyük sanayi bölgesinden biri olan Wuhan, Ghuandong gibi bölgelerde meydana gelmesinden dolayı bütün dünyayı etkilemektedir. Bunun yegane sebebi bulunulan bölgenin ekonomik büyüklüğü ve ticari mobilizasyonuyla alakalıdır. Bu yüzden Dünyanın 2. büyük ekonomisi olan Çin'de ortaya çıkan Covid-19 dünya piyasalarında ve dünyanın tamamında bir panik havası yarattı. Yakın zamanda neredeyse Dünyanın tamamı ve Avrupa ülkelerinin hepsinde görülmeye başlanan virüs son günlerde de ülkemizde görülmeye başlandı. Bundan dolayı bu günden itibaren bile ekonomik faturasının büyük olacağını gözlemleyebiliyoruz. Gelin buna biraz'da veriler ve grafikler üzerinden bakalım.

Grafik 1 : Ekonomik Büyüme

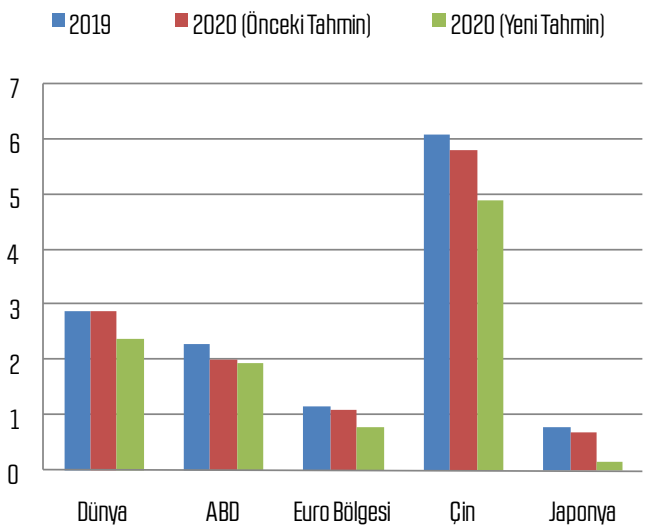

Kaynak : OECD 2020 Raporu

Yukarıdaki grafik OECD'nin 2020 raporunda verdiği verilerden elde edilmiştir (CNBC). Grafiğe göre OECD dünya ekonomilerinin 2020 seyrini 2019 yılında koronavirüs tehdidi ortada yokken tahminlemiş ve daha sonra mart ayında bu tahminlerini değiştirmek durumunda kalmıştır. Grafiğe göre Dünya ekonomisi 2020 yılında önceki tahminde %3 olarak büyüme gerçekleştirecekken, koronavirüs tehdidi sonrası 2,3 seviyelerine kadar gerilemiştir. Aynı zamanda ABD ve EURO bölgesi ekonomilerinde de ekonomik büyüme tahminleri koronavirüs tehdidi dolayısıyla geriletilmiştir. Bu bağlamda ABD'de %2 büyüme beklenirken şuan %1,7 olarak kaydediliyor. Hastalığın en çok etkilendiği Çin de ise ekonomik büyüme tahminleri koronavirüs öncesinde %5,7 olarak belirlenmesine rağmen şuan yıl sonu tahminleri %4,9 'a kadar geriletildi. Son olarak grafikte yer verilen Japonya'nın ise %0 a yakın büyüme gerçekleştirebileceği veya aksi durumda resesyona gireceği tahminlendi.

Raporda birçok ülkeye yer verildi ve genel olarak virüsün ekonomilerde bir panik etkisi yarattığı öngörülüyor. IMF ise içinde bulunduğumuz durumu 2008 küresel krizinden daha kötü sonuçlanacağını ifade etti. Bundan dolayı IMF ve Dünya Bankası piyasalara 62 milyar dolarlık bir başlangıç destek paketini kullanıma sundu. Belkide II. Dünya savaşından sonraki Marshall yardımlarına yakın bir destek tüm dünyaya sunulabilir.

Grafik 2 : Satın Alma (Talep) - ÜRETİM PMI

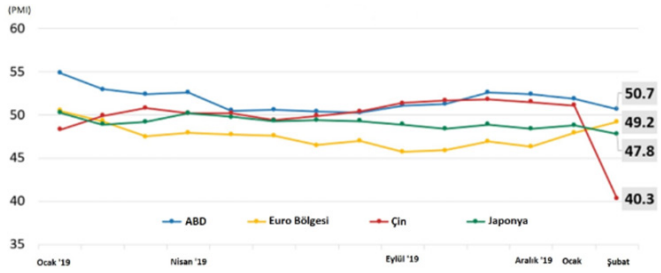

Kaynak : Refinitiv, IHS Markit, Caixin, au Jibun Bank

Yukarıdaki grafik büyük ekonomilerdeki satın alma yani piyasa talebini gösteren endeksin aylara göre dağılımını göstermektedir. PMI endeksine göre değerler 50'nin altına düştüğünde üretim daralmasını ifade etmektedir. Bu açıdan grafiğe bakıldığında aralık-şubat döneminde ÇİN değeri hızlı bir düşüşle 40.3 seviyelerine kadar indiği görülmektedir. EURO bölgesi ve Japonya gibi büyük ekonomilerde de endeks seviyenin altında seyretmektedir. Grafikte sadece ABD ekonomisi 50 değerinin bir miktar üstünde seyretmektedir.

Grafik 3 : Hizmet Sektörü PMI

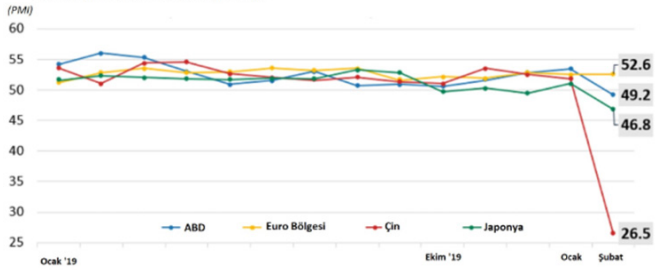

Kaynak : Refinitiv, IHS Markit, Caixin, au Jibun Bank

Yukarıdaki grafik hizmet sektörü satın alma yöneticileri endeksinin büyük ekonomilerdeki durumunu ele almaktadır. Grafiğe göre Çin hızlı bir düşüşle 26.5 seviyelerine gelmiştir. 15 yıllık tarihinde ilk kez 50 'nin altına düşen endeks büyük ekonomilerde hizmek sektöründe daralmanın meydana geldiğini ortaya koymaktadır. ABD ve Japonya ise 50'nin altına düşerek sırasıyla 49.2 ve 46.8 olarak seyretmiştir. Bu iki endeksin Çin'de bu kadar gerilemesine en büyük etken şubat ayı sonuna kadar Çin firmalarının %80'inin üretime ara vermesi olarak gösteriliyor. Ayrıca sokağa çıkma yasakları ve toplu kullanım alanlarının, mağazaların, lokanta ve restoranların kapanması da buna etki etmiştir.

Grafik 4 : Petrol Fiyatları

Kaynak : Hürriyet Bigpara

Yukarıdaki grafik petrol fiyatlarının son 3 aylık seyrini göstermektedir. DÜnyanın en büyük petrol ithalatçısı olan Çin ekonomisinin koronavirüs sebebiyle faaliyetlerini neredeyse durdurma seviyesine getirmesinden sonra petrol piyasalarında talep düşmesine neden oldu. Bunun sonucunda şubat ayı ortalarından itibaren inişli-çıkışlı seyretse de petrol fiyatlarında gerileme devam etti. Bunun üzeride OPEC ve Rusya 5 mart tarihinde acil toplantı yapmasından sonra tarafların anlaşamaması üzerine Suudi Arabistan radikal bir kararla son 20 yılın en büyük indirimine gitti. Bu restleşme sonucu petrol fiyatları bir gecede %31 geriledi. Sonuç olarak mart ayı içerisinde en düşük duruma geldi. Şuan 1 kasa domates 1 varil petrolden daha pahalı hale geldi.

Grafik 5 : Borsa Endeksi

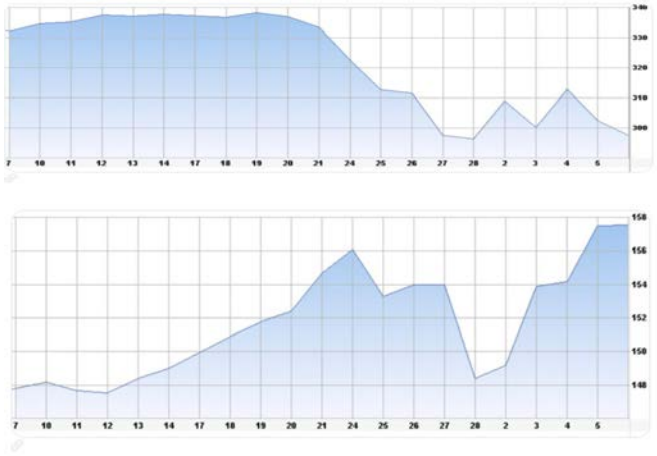

Yukarıdaki grafikler sırasıyla S&P 500 endeksindeki en büyük fon ve altın fiyatlarının son 1 aylık aynı dönemdeki seyrini göstermektedir. Koronavirüs tehdidinin yarattığı panikle yatırımcılar yönlerini hisselerini satıp, altın ve Amerikan tahvili almaya çevirdiler. Bunun sonucunda 1. grafikte görüldüğü gibi borsa fiyatları çakıldı . Bu durum daha kötü hal almaya başlayınca Fed piyasaya likidite desteğinde bulunup Faizleri 100 baz puan indirerek 0 seviyesine çekti. Fakat şuan hala Amerikan borsası gün aşırı 15-20 dakikalık tatil ediliyor. Bu desteklerle de durumun düzelemeyeceği çok açık. Diğer yandan korku ve panik havasının artması sonucu insanlar değerli madenlere doğru yatırım yönünü değiştirdiler. Bunun sonucu olarak 2. grafikte görüldüğü gibi altın fiyatları rekor kırdı.

[1] *Grafik S&P 500 endeksini takip eden fon'un son 1 aylık seyrini ifade etmektedir.*
[2] *Grafik Altın fiyatlarındaki değişimin son 1 aylık seyrini ifade etmektedir.*

Altın fiyatlarının belli bir süre sonra düşmesi ise borç alarak yatırım yapan ve sonrasında borsada çakılan yatırımcıların borçlarını ödemek için en çok artan altınlarını satmaları olarak gözükmektedir. Grafikte 24-28 aralığı bu çakılmayı özetlemektedir. Ama sonrasında altın tekrar ivme kazanmaya devam etmiştir.

Grafik 6 : FED faizi

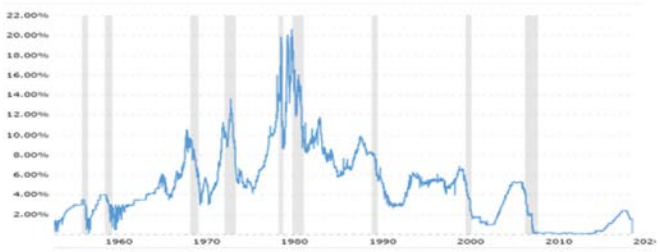

Kaynak : Mahfi Eğilmez Kendime Yazılar

Yukarıdaki grafik Amerikan merkez bankası FED'in son 50 yıllık faiz kararlarını göstermektedir. FED 3 mart'ta piyasalardaki kötü gidişi engellemek için faizleri 50 baz puan düşürdü. Fakat piyasaların hala daha kötü seyretmesi devam edince faizlerini sıfırlama kararı aldı. Bu bize çok önemli bilgiler vermektedir. Çünkü merkez bankaları bankaların babasıdır. Tüm bankalar oradan borç alır. FED ise merkez bankalarının babasıdır. Diğer bir dille Amerikan dolarını basma yetkisine sahip olan kurumdur. Dünyadaki bütün ülkeler, firmalar, piyasalar FED kararlarını bu yüzden takip eder. Bu faiz indirimi bize şunu göstermektedir; insanlar koronavirüs tehdidinin yarattığı panik havasıyla nakite koşmuşlardır. Ve bunun sonucunda bankalar likidite sorunu yaşamasından dolayı kredi verme güçlüğü yaşamaktadır. Diğer bir ifadeyle bugün evimizde yediğimiz ekmeği üreten üreticinin daha fazla üretmesi veya üretime devam etmesi için krediye ihtiyacı var ve şuan bu üretici kredi ihtiyacını gideremektedir.

Grafik 7 : Genel İşletmeler Durumu

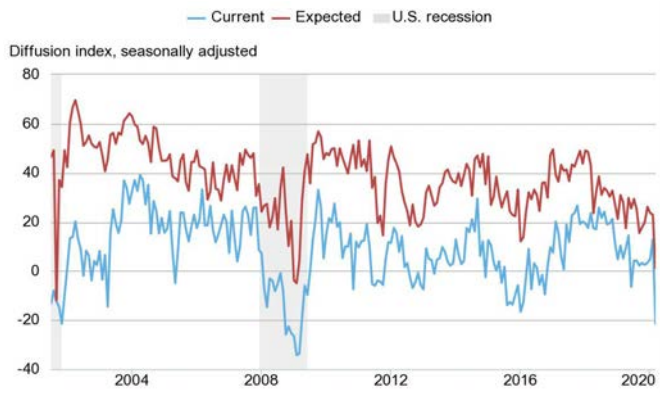

Kaynak : New York FED

Yukarıdaki grafik FED hesaplarından alınmıştır. Grafik son 16 yılın genel işletme, yatırım diğer bir ifadeyle mikroekonomik durumunu göstermektedir. Üstteki kırmızı çizgiler şuanki durumu, mavi çizgiler ise beklenen durumu ifade etmektedir. Grafiğe göre şuan Amerika'da genel ekonomik faaliyet düşüş gösteriyor ve eğer beklenen senaryo gerçekleşirse bu düşüşler 2008 ekonomik kriziyle aynı seviyede gerçekleşebilir. Mevcut durumda zaten 0'a yakın olarak seyretmektedir.

Tablo : Karşılaştırmalı Analiz

Piyasa Göstergeleri	2017	2018	2019	17.03.2020 Saat : 10
ABD 10 Yıllık Tahvil Getirisi	2,41	2,69	1,50	0,784
Almanya 10 Yıllık Tahvil Getirisi	0,42	0,20	-0,40	-0,467
TR 10 Yıllık Tahvil Getirisi	11,43	16,22	12,21	12,585
TR 2 Yıllık Tahvil Getirisi	13,40	19,73	9,98	11,360
Dow Jones IA (ABD Borsa Endeksi)	26.149	25.000	28.256	20.188
Dax (Almanya Borsa endeksi)	12.918	10.559	13.337	8.742
Shanghai (Çin Borsa Endeksi)	3.481	2.549	2.977	2.779
BIST 100	115.333	91.270	114.754	88.923
Brent Petrol USD/ Varil	66,87	53,80	65,38	30,66
Altın USD/Ons	1.303	1.282	1.517	1.483
Altın TL/Gram	158,8	218,1	290,0	306,0
DXY	91,00	96,17	96,44	98,22
USD / TL	3,7872	5,2894	5,9511	6,4379
Euro / TL	4,5536	6,0685	6,6704	7,1863
Sepet Kur / TL	4,1704	5,6790	6,3108	6,8121
Euro / USD	1,2005	1,1467	1,1213	1,1162
Türkiye CDS Primi	155	361	280	533

Kaynak : Mahfi Eğilmez Kendime Yazılar

Yukarıdaki tablo Dünya borsalarından ve döviz kurlarının durumundan bir karşılaştırma içermektedir. Tabloya bakılacak olursa Amerikan 10 yıllık, Almanya 10 yıllık ve Türkiye 10 yıllık ve 2 yıllık tahvil getirilerine değinebiliriz. Amerika ve Almanya da tahvil getirileri sürekli düşüş göstermektedir. Özellikle 17 mart tarihinde ABD tahvilleri 0.7, Almanya Tahvilleri -0.4 olarak gerçekleşmiştir. Bu şunu ifade etmektedir insanlar panik atmosferiyle devlet tahvillerine yöneldiler. Tahvile yöneliş arttığı için tahvilin getirisi artan talebe zıt yönlü olarak azalmaya başladı.

Aslında tahvile yatırım piyasalar açısından olumlu bir durum değil. En son 2008 krizinde de insanlar tahvillere akın etmişti. Türkiye Tahvilleri ise 2019 seviyesinin üstünde bu da şunu ifade ediyor. Türkiyede tahvil yatırımcıları ya yatırımlarını başka fonlara kaydırıyor, ya da Türkiye de şuan koronavirüs tehdidinin yüksek olmaması sebebiyle piyasaları izliyor.

Diğer yandan sırasıyla borsa endekslerini tabloda görebiliriz. Genel itibariyle bakılacak olursa borsalarda 2017 yılındaki seviyelerin dahi altına doğru bir düşüş gözlemleyebiliriz. Bunun temel sebebi Firmaların faaliyetlerinin azalması veya sona ermesi, ek olarak insanların altın ve tahvil gibi daha güvenli olduğunu düşündükleri yerlere akın etmesidir. Zaten tabloda 1 alt satırda altın fiyatlarındaki artışın neredeyse 2017 yılının 2 katına çıktığını görebiliriz. Bu açıdan da sağlamasını yapmış oluyoruz.

Tablonun en alt kısmında da döviz kurlarının durumlarını görmekteyiz. Dikkatlice bakacak olursak EURO/TL ve USD/TL bazında EURO ve Amerikan Dolarının Türk Lirası karşısında değer kazandığını görüyoruz. Buradan şunu anlayabiliriz ; Borsadaki ve Tahvil piyasasındaki yabancı yatırımcılar Türkiye'yi risk grubunda gördüklerinden yatırımlarını Türk piyasalarından çıkarıyor. Veya panick havasıyla TL'ye olan nakit talebi Dolar, Euro cinsine olan talebin altında kalıyor.

Tablonun en alt tarafında ise Türkiye'nin CDS primi yer almaktadır. Buna bakacak olursak 2017 yılındaki seviyenin neredeyse 4 katına çıkmış durumda. Bu durum bize şunu ifade ediyor; Türkiye kredi verilebilirlik açısından Yüksek risk barındırıyor. Koronavirüs açısından ülkemizde doğru ve zamanında tedbirler alınmazsa ekonomimiz açısından durum iç açıcı gözükmüyor. Umarım bu süreç kısa sürer.

SONUÇ

1980 yılından itibaren dünya genelinde gerçekleştirilen liberalleşme hareketi tüm dünyayı ve ekonomilerini birbirinin bir organı haline getirdi ve bu organların yöneticisi konumunda ise Amerikan ekonomisi yer alıyor. Çünkü finansal piyasalarda süreci Amerikan piyasaları belirliyor.

Dünya genelinde görülen herhangi bir hastalık, savaş, salgın gibi tehditler bütün dünya ekonomilerini nakavt edebiliyor. Hele hele bugünki koronavirüs tehdidi tüm Avrupayı, Amerikayı ve diğer dünya ülkelerini etkilemişken; Fransa sokağa çıkma yasağı için askerlerini sokaklarda konuşlandırmışken ve Almanya 2. Dünya savaşından bu yana piyasalara en büyük kredi paketlerini sunarken dünya ekonomilerinin bundan etkilenmeyeceği abesle iştigal olur.

Koronavirüs tehdidi insanları adeta bir bilgisayar oyunu ve Hollywood filmi karakteri ve dünyayı bu filmin seti haline getirdi. Dünyada inanılmaz bir panik havası oluşturdu. Bu sürecin uzun olması ve hükümetlerin ekonomi ve sağlık yönünden gerekli tedbirleri doğru almadığı varsayılırsa dünya 2.dünya savaşından bu yana en büyük felaketi yaşayacak demektir. Tek bir farkla bu sefer bombalar patlamayacak...

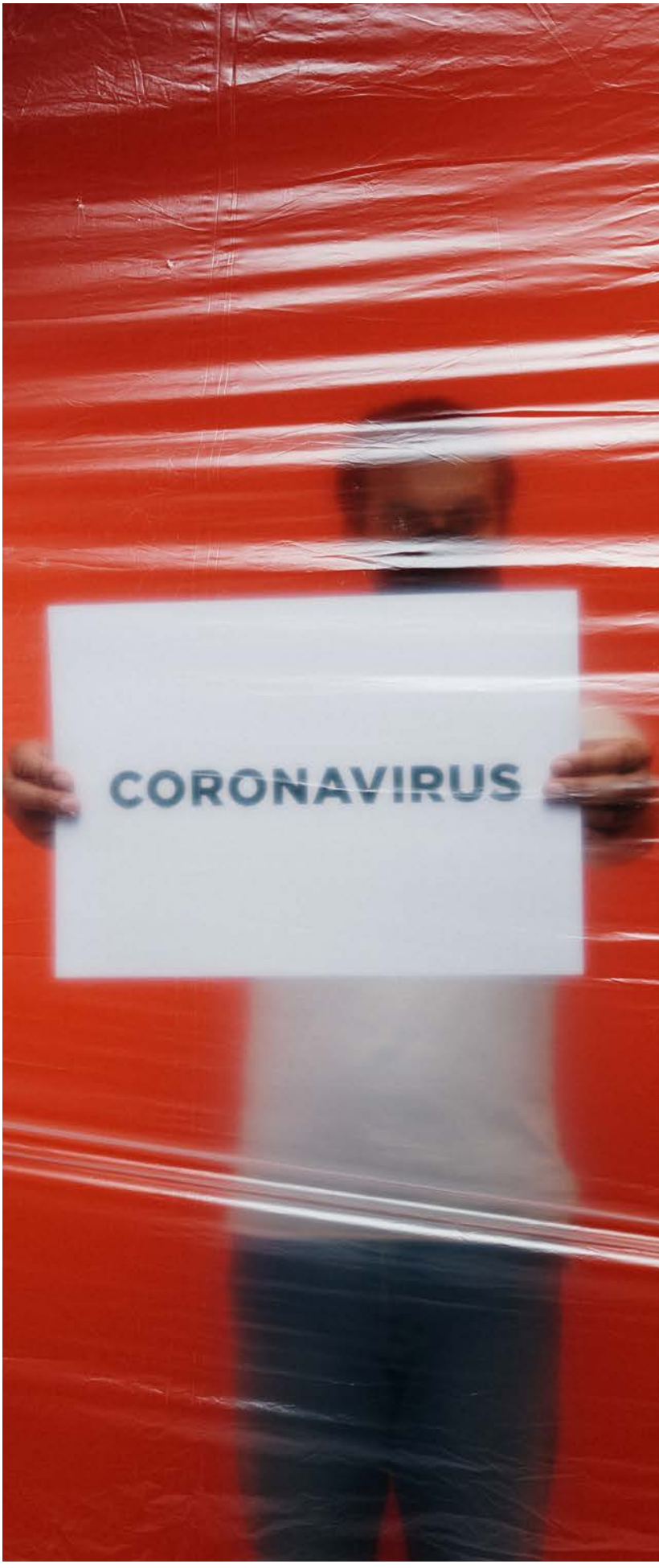

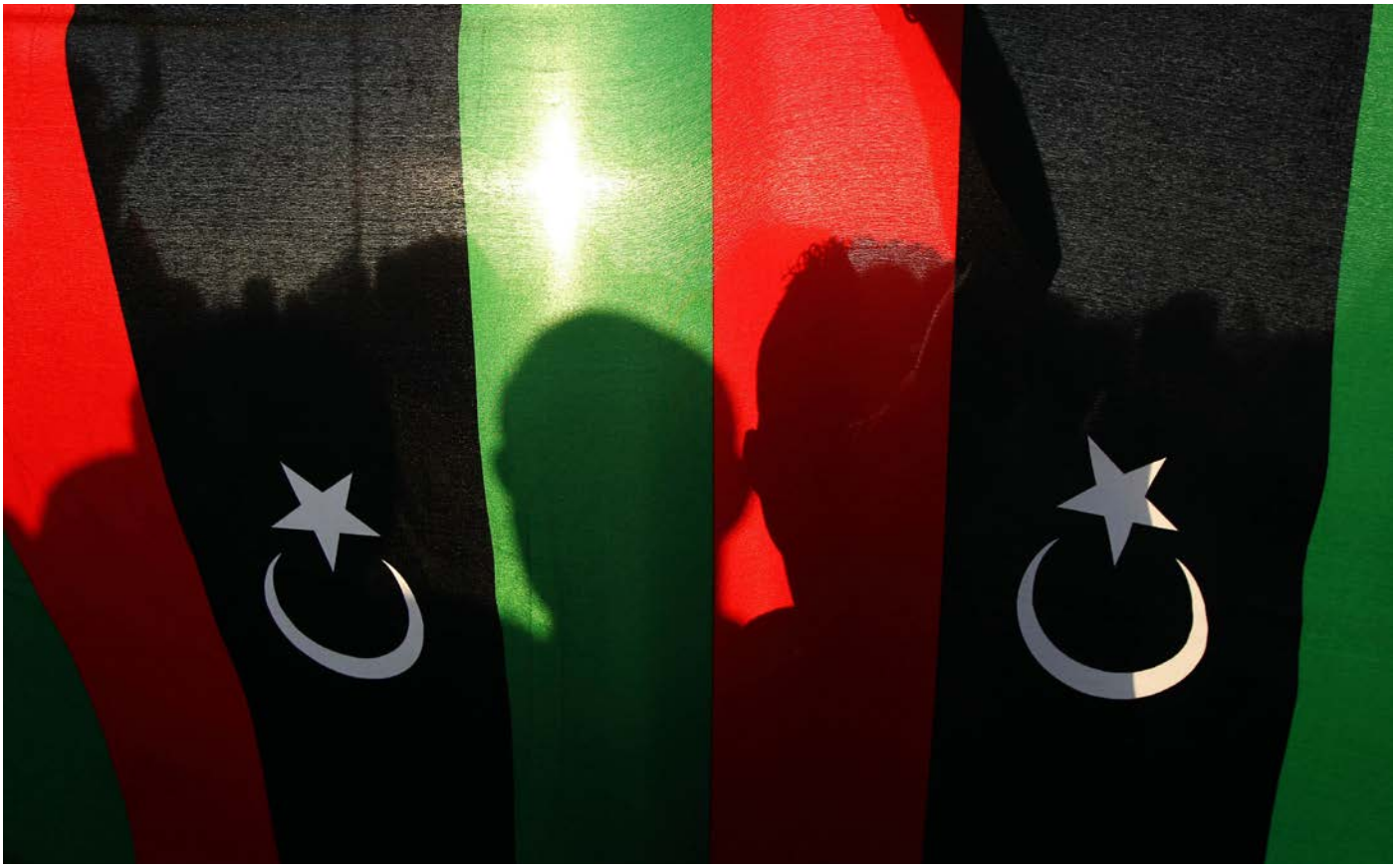

LİBYA ve Geleceği

Yunus Emre ALPSALÇI

Libya'da General Hafter'e bağlı kuvvetler, 4 Nisan'da başkent Trablus'a üç cepheden saldırı başlatmıştı. Savaşın en zayıf cephesi olan batı cephesi, Trablus'un 70 kilometre batısında yer alan Sabrata kenti yakınlarındaki El-Aceylat ve Trablus'un 60 kilometre batısında kalan Surman'ı kapsıyor. Bu cephe kısa bir süreliğine Trablus'un 45 kilometre batısında yer alan Ez-Zaviye'ye uzanmış, Hafter'e bağlı güçler, kent güçlerinin direnişiyle karşılaşılınca geri çekilmek zorunda kalmıştı.

Eylül itibariyle Sabrata ve Surman hâlâ Hafter'e bağlı birliklerin kontrolünde olmasına rağmen, bu bölgede ikmal hatlarına sahip olmayan Hafter güçlerinin en zayıf cephesi bu cephe. İkinci cephe ise, batı cephesi ile eşzamanlı açılan güneydeki Giryan cephesi. Verşefane ve Es-Suvani bölgelerine kadar ilerleyen Hafter'e bağlı güçlerin ilk mevzi kaybettiği cephe olan Giryan, aynı zamanda Hafter'e bağlı birliklerin en önemli ikmal hatlarından biriydi.

Üçüncü cephe ise Trablus'un 90 kilometre güneybatısındaki Terhune kentinden Trablus Havalimanı hattı üzerinde yer alıyor. Nisan ayındaki ilk saldırılar sırasında Uluslararası Trablus Havalimanı yakınındaki Kasr bin Gaşir bölgesinde Müselles el-Kayyu, En-Nehir endüstri şirketi ve Vadi er-Rabi'yi ele geçiren Hafter'e bağlı güçler Ayn Zara'ya ilerlemeye devam etmişti. Ancak ilerleyen günlerde Zintan ve Misrata güçleri başta olmak üzere Trablus merkezindeki askeri güçler hızlı bir şekilde toparlanarak Hafter karşısında Trablus müdafaasında etkili bir rol oynamaya başlamışlardı.[1]

Halife Hafter'in en çok güvendiği hususlardan biri, sahip olduğu düzenli ordu birlikleri. Trablus'taki Ulusal Mutabakat Hükümet'in (UMH) silahlı güçleri daha çok dağınık milislerden oluşuyor. Bunun yanında, Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri ve Mısır'ın desteğini arkasına alan Hafter, Fransa ile de yakın ilişkilere sahip. Bu husus da Hafter'in güvendiği konulardan biri.[2]

Hatta Hafter, operasyondan kısa bir süre önce Suudi Arabistan'ı ziyaret etmiş, Kral Selman ve Veliaht Prens Muhammed Bin Selman ile görüşmüştü. Arap basınında çıkan bazı yorumlarda, operasyon kararının bu görüşmelerde netleştiği ifade edilmişti.

General Hafter, operasyona başladığını ilan ettiğinde, işinin bu kadar zor olacağını tahmin etmemişti. Hafter şu sıralar, 4 Nisan'da "iki günde girerim" dediği Trablus'un kenar mahallelerinde çatışmalarına devam ediyor. Bir buçuk aydır aynı yerdeler. Bu çatışmalarda da eşitliği bozan, menfaat sahiplerinin Hafter'e sağladığı destek.

UMH komutanı Cuveyli'nin en çok belini kıran husus ise"Leyli Taarruz"(Taarruz Gecesi) dedikleri gece yapılan İnsansız Hava Aracı (İHA) saldırıları oldu. Hafter'in ilerleyişine rağmen planladığı gibi Trablus'u şu ana kadar düşürememesi ve UMH'nin girişimleriyle dünya kamuoyundan şiddetli tepkiler alması, onu ve destekçilerini oldukça zora sokmuş durumda.

Süreci yakından takip edenler, "Hafter'in Trablus ve Mısrata'yı tam anlamıyla ele geçirmek yerine UMH'yi sıkıştırarak BM gözetimindeki görüşmelerde elini güçlendirmek istediğini" düşünüyor.

[1] *https://www.aa.com.tr/tr/analiz/libya-savasinda-son-durum-ve-degisen-dengeler/1604646*

[2] *KEKİLLİ, Emrah. "Askeri ve Siyasi Çözüm Arasında Libya Krizinin Geleceği", Mayıs, 2019, SETA, Ankara.*

Bu arada ABD'nin net olmayan tavrı da Hafter'in pervasızca hareket edebilmesinin arkasındaki temel sebeplerden biri olarak görülüyor.Trablus operasyonunun ilk günlerinde ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo,"Hafter'den saldırıları durdurmalarını istediklerini" belirtmiş, ancak bu açıklamadan hemen sonra General Hafter Trump'la bir telefon görüşmesi gerçekleştirmişti. O görüşmede ise Trump'ın "Hafter'in terörle mücadele konusundaki tutumunu takdir ettiği" açıklanmıştı.[3]

Libya'da Son Durum Ne?

26 Ocak 2020: Zemzem Vadisi ve Abu Qurayn kasabasına yönelik saldırıları püskürten UMH, bölgede tekrar kontrolü sağladı.

Sirte'nin batısında yer alan Zemzem Vadisi ve Abu Qurayn Kasabası. – Harita: TSKMAP

Arap ve batılı yetkililer, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin (BMGK) beş daimî ülkesi de dâhil olmak üzere, 14 ülkenin lideri ve temsilcisinin katılımıyla 19 Ocak Pazar 2020 günü Berlin Konferansı'nda onaylandı. Libya krizine çözüm hususundaki 'yol haritası'da bu konferansta, kısmî de olsa, belirlendi.

Batılı diplomatik kaynaklar, ateşkesi destekleyen siyasi, ekonomik ve askeri ilkeleri ve Birleşmiş Milletler (BM) Temsilcisi Gassan Selame liderliğindeki siyasi süreci kapsayacağını belirtti. Taslakta, aylar önce uluslararası oyuncular tarafından 'uzlaşı sağlama ve siyasi süreci destekleme' çağrısı yapılan Almanya Başbakanı Angela Merkel'e önerilmiş komiteleri oluşturma meselesi de bulunuyordu. Bu çerçevede komitelerin, BM Temsilcisinin çabalarını desteklemek için katılımcı ülkelerin temsilcilerinden oluşan konferans çalışmalarını takip etmesi bekleniliyor.

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Mısır Cumhurbaşkanı Abdulfettah es-Sisi, Cezayir Cumhurbaşkanı Abdulmecid Tebbun, İngiltere Başbakanı Boris Johnson ve ABD Başkanı Donald Trump'ı temsilen Dışişleri Bakanı Mike Pompeo katıldı. Birleşik Arap Emirlikleri (BAE), Tunus, İtalya, Çin temsilcilerinin yanı sıra, BM Genel Sekreteri'nin, Avrupa Birliği (AB) ve Afrika Birliği temsilcilerinin de katıldığı konferansa Almanya devletinin temsil düzeyi son güne kadar netleşmemişti. Fakat Almanya Başbakanı Angela Merkel katılım sağladı.

Kaynaklar, askeri operasyonların tırmanışının, Berlin konferansı öncesinde zeminde bazı zorluklara yol açacağını söylemişti. Ayrıca, taslağın nihai şekli hususunda müzakerelerin devam ettiğini belirtilirken, ilgili ülke temsilcilerinin de taslağı hazırlamak üzere konferans yapılmadan hemen önce 5 toplantı gerçekleştirdiğine dikkati çekti.

'Yol haritası' taslağı, hükümeti kurma ve genel seçimleri düzenleme amacıyla Temsilciler Meclisi'nin temsilcilerinden 14, Devlet Konseyi'nden 14 ve devrik lider Muammer Kaddafi yandaşlarına bağlı birimler de dâhil, siyasi güç ve aktörlerden oluşan 14 kişiyi kapsayacak bir komite kurarak, BM sürecini destekleyici unsurları da kapsıyor.[4]

Askeri – güvenlik sürecinde yol haritası taslağı, milislerin parçalanması ve Libya ordusunu birleştirme çalışmaları hususunda Serrac tarafından ve Hafter tarafından beşer askerin adaylığını da içeriyor.

Ekonomik eksen ise Libya servetinin nasıl paylaştırılacağı ve Merkez Bankası'nın rolünü ele aldı. Hafter açısından 'mevcut koşulların dengesini' kapsayan teşvikler sağlama eğiliminin de mevcut olduğunu söylerken, petrol kaynaklarının istikrarını korumak amacıyla petrol sahalarının aynı kalacağını belirtti. Tasarıda, BM'nin, savaş operasyonlarının sonlandırılmasının bölgesel ve uluslararası oyuncular tarafından durumun desteklenmesi umuduyla Libya'daki tüm oyunculara yaptığı 'örtülü bir çağrı' da yer aldı. Ateşkes ihlallerini takibi, insani yardımların sağlanması ve uzlaşı sağlanan maddelerin uygulanması için komite kurulması da taslak kapsamında bulunuyor. İlerleyen günlerde çatışmaların artmasının, Berlin Konferansı'nın tavanını azaltacağı ve uygulanması zorunlu olmayan anlayışların ortaya çıkabileceği yönündeki endişelerini de dile getirdi.[5]

Sonuç olarak Libya'da yaşanan bu iç savaş, yıllardan beri süre gelen bu kaos, Libya'yı ve Libyalıları olumsuz etkiliyor. Gelecek adına toplumsal mutabakat sağlanamazsa, 2010 yıllına kadar refah seviyesi üst düzey olan Libya halkını başta Avrupa olmak üzere birçok ülkeye göç etme mecburiyetinde bırakabilir.

[3] https://www.haberturk.com/libya-nin-gelecegi-hafter-yeni-kaddafi-mi-
[4] https://www.aa.com.tr/tr/analiz/berlin-konferansi-sonrasinda-libya-krizinin-gelecegi/1709153
[5] https://aawsat.com/turkish/home/article/2083826/berlin-konferansı-libyanın-geleceği-hususunda-bir-yol-haritası-hazırlıyor

GÖÇ KENDİ EVİNDE MÜLTECİ OLAN

Melike YILDIRIM

Göç, birey ya da toplulukların ekonomik, toplumsal, siyasi sebeplerden dolayı tamamen ve ya geçici bir süreliğine bir ülkeden başka bir ülkeye, bir yerleşim yerinden başka bir yerleşim yerine yerleşmek amacıyla yer değiştirmesi olarak tanımlanabilir. Göç olgusunda her ne kadar işin güvenlik ve siyasi boyutu öne çıksa da göç, ekonomik sosyal ve kültürel politika alanlarını da etkisi altına alan çok boyutlu ve çok aktörlü bir olgudur. Çok boyutlu bir olgu olmasından dolayı konuantropologlar, tarihçiler, sosyologlar ve iktisatçılar gibi birçok bilim adamının ilgi alanına girmektedir. Bunun yanı sıra göç, ulusal, uluslararası, kamu ve sivil toplum kuruluşlarının da dâhil olduğu bir yönetişim konusudur. Uluslararası göçün aktörleri göç veren ülke, göç alan ülke, transit ülke ve göçmenin oluşturması yönetişimin karmaşık olmasına sebebiyet vermektedir. "Dolayısıyla göç, salt ekonomik anlamda bir "arz ve talep" veya "ihtiyaçlar ve olanaklar" ekseninde değerlendirilemeyen, bunun yanı sıra siyasi ve toplumsal açıdan tercihler ekseninde ortaya çıkan ve gelişen bir olgudur."

Avrupa, İkinci Cihan harbinden sonra dünyanın en fazla göç alan bölgelerinden biri haline gelmiştir. Avrupa Birliğinde nezdinde göç 1980'li yıllardan sonra gündem de yer almış ve günümüze gelene kadar birçok sözleşmede göç konusuna yer verilmiş ve ortak bir politika oluşturulmaya çalışılmıştır. 1987 tarihli Tek Avrupa Senedi, Ortak Pazar düzenlemelerinin yanı sıra, ortak vize politikası oluşumu, dış sınır kontrolleri, sığınma ve kabul politikalarında işbirliği ve göçe yönelik her alan da işbirliğinin artırılması gibi düzenlemeler yapılmasına imkân vermiştir. Ancak Birlik üyesi ülkelerin ekonomik ve sosyal anlamda durumlarının eşit olmasından dolayı göçmenlere dair düzenlemeler serbest bırakılmıştır.

Soğuk Savaşın sona ermesi, küreselleşmenin etkisinin artması ile 1990 yıllarda doğu Avrupa'dan batı Avrupa'ya göç hareketleri büyük ölçüde artmıştır. Bu yıllarda birlik Tek Avrupa Senedinden farklı olarak ortak politika oluşturmanın yolunu açacak olan birçok anlaşmaya imza atmıştır. 1993 yılında imzalanan Maastricht Anlaşması Göç politikasının şekillenmesinde büyük önem arz etmektedir. Birliğe üye olan devletlerin Avrupa Birliği çatısı altında ortak göç politikası oluşturabilmesini pekiştiren bu anlaşma, ortak politika oluşturmanın da yolunu açmıştır. 1997 yılında yürürlüğe giren, sığınma başvurularında Avrupa Birliği'ne üye ülkelerin nasıl bir yol izleyeceklerini belirleyen yönetmelik olan Dublin Sözleşmesi, Avrupa Birliği alanında aynı kişinin birden çok üye ülkeye iltica başvurusu yapmasının önüne geçmeyi amaçlamıştır. 1997'de yapılan Amsterdam Anlaşması ile Avrupa Birliği'nin göç politikasıyla alakalı olarak Topluluk organları karar veren organ sıfatı kazanmıştır.

Bu anlaşma ile sığınma, göç ve sınır kontrolleri gibi konuların Birlik politikalarının bulunduğu birinci sütuna nakledilmesi ise anlaşmanın göç bağlamında önemini arttırmıştır. 1999 Yılında ana temayı göçmen akışının oluşturduğu, yasa dışı göç ve sığınma konularında yaşanılan sorunlara çözüm üretilmesi amacıyla Tampere Zirvesi düzenlenmiştir.

Tampere programı, göç konusunda Amsterdam anlaşmasından sonra Avrupa Konseyi'nin ortaya koyduğu önemli bir yaklaşımı yansıtmaktadır. Programı, Avrupa iltica sistemi, yasal göç ve bütünleşme, AB üyesi olmayan ülkelerin vatandaşları için yasadışı göç ile mücadele ve transit ülkelerle birlikte çalışmayı hedefleyen politikalar olmak üzere dört başlıklı ortak bir göç politikasını öngörmektedir. Bu politikalar, basit nüanslar olsa da temel yaklaşım getirmesi açısından önemli bir gelişme olmuştur. Zirvede Avrupa Birliği'ne üye ülkeler arasında göç konusunda ortak politika oluşturulması konusunda varılmıştır lakin bugün gelinen noktada zirve, Avrupa Birliği düzeyinde ortak göç politikaları oluşturma ve iş birliği bağlamında beklentileri karşılamakta yetersiz kalmıştır.

2000'li yıllarda atılan adımlar daha çok göç politikalarının yasallaştırılmasına binaen olmuştur. 7 Aralık 2000 tarihinde gerçekleştirilen Nice zirvesinde üye ülkeler tarafından imzalanan Temel Haklar Şartının 18. Maddesinde, "Sığınma hakkı, 28 Temmuz 1951 tarihli Cenevre Sözleşmesi kurallarına ve 31 Ocak 1967 tarihli mültecilerin statüsüyle ilgili protokole saygı gösterilerek ve Avrupa Topluluğunu kuran Antlaşma uyarınca garanti altına alınacaktır." denilmektedir. 1 Aralık 2009 tarihinde yürürlüğe giren ve birliğin anayasası olarak kabul gören Lizbon Anlaşması'nda Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı'na atıfta bulunulmuş ve böylelikle şarta yasal bağlayıcılık kazandırılmıştır. Avrupa Birliği Göç Politikasının Kaynak ve Transit Ülkelere Açılmasına yönelik olarak 2002'de gerçekleştirilen Seville Zirvesinde Avrupa Birliğinin üçüncü ülkeler ile muhtemel işbirliklerinin önemine değinilmiş ve Bilhassa yasadışı göç nezdinde diğer ülkeler ile yardımlaşmaya vurgu yapılmıştır.

Tampere'de kabul edilenlerin devamı niteliğinde olan Hague programı 2004 yılında imzalanmış ve böylelikle ortak iltica ve göç politikalarını kurumsallaştırmıştır. Sonuç bildirgesinin 10 maddesinden son 2'sinin amacı; göç hareketlerine düzenli bir bakış açısını belirlemek ve göç hareketlerinin pozitif etkisini yükseltmektir. Birlik daha sonra Hague Programının devamı niteliğinde 2005 yılında, "3. Dünya ülkesi insanları bütünleşme Ortak Programı" kabul etmiştir.

Avrupa Birliği Üye Ülkelerinin Dış Sınırlarının Yönetimi için bir kuruma ihtiyaç duyulmuş ve FRONTEX Operasyonel İşbirliği Ajansı 1 Mayıs 2005'te göreve resmen başlamıştır. FRONTEX Avrupa Birliği üyesi ülkelerin komşularıyla olan sınırlarının korunmasını ve güvenliklerinin altına alınması amacıyla oluşturulmuştur. 3 Ekim 2013 tarihinde Akdeniz sularında tekneyle kaçak taşınan 500 Afrikalı göçmenin teknenin batması sonucunda ile 365'inin hayatını kaybetmesi ile sonuçlanan Lampedusa felaketi Avrupa Birliği ülkelerinde mülteci sorununun ilk defa kamuoyunun ana gündem maddesi olmasına neden olmuştur.

2008 tarihli Avrupa Göç ve Mülteci Paktı çerçevesinde her bir üye ülkenin kendi öncelikleri, ihtiyaçları ve kabul kapasitelerinin kendi belirlediği şekliyle yasal göçün düzenlenmesi kararlaştırılmıştır. Bu pakt ile üçüncü ülke yurttaşlarından yüksek niteliğe sahip olanların Avrupa'ya göçü kolaylaştırılmış ve konuya insan hakları çerçevesinden değil faydacılık bağlamında bakılmıştır.

Lizbon Anlaşması'nda yer alan 77. madde uyarınca Birlik, "uyrukluklarına bakılmaksızın, iç sınırları geçen kişilerin kontrole tabi olmamasının sağlanmasını, dış sınırların geçilmesinde kişilerin kontrol edilmesinin ve bu geçişlerin etkili biçimde izlenmesinin sağlanmasını, dış sınırlar için entegre bir yönetim sisteminin aşamalı olarak uygulamaya konulmasını hedefleyen bir politika geliştirir" denilmektedir. Bu maddeyi 2010 Lizbon Anlaşması'na kadar Avrupa Birliği'nin göçe yönelik etkin, çerçevesi belirli, şartları net olarak tanımlanmış bir politika oluşturamadığı şeklinde yorumlamakta hiçbir mahsur yoktur.

19 Nisan 2015'de 700'den fazla göçmenin gemi kazasında öldüğü olayın hemen ardından yapılan bir dizi toplantılar da 10 maddelik Acil Eylem Planı oybirliğiyle kabul görmüştür. Bu plan Göçü yaratan unsurlara çözüm bulma arayışından çok, göçü kontrol etmeye yöneliktir ve yine pragmatik eylemler içeren bu plan, Akdeniz'de sınır kontrolünü sağlama, insan kaçakçılığı yapan gemilere acil müdahale, gibi düzenlemelere odaklanmıştır.

13 Mayıs 2015 tarihinde Avrupa Komisyonu, Göçe İlişkin Avrupa Gündemini kamuoyuna sunmuştur. Göç gündemi kapsamında en çok tartışılan konu, ortak göç politikasının uygulanması noktasında acil olarak yerleştirilmesi gereken kişiler için öngörülen zorunlu kota uygulaması olmuştur. Üye ülkelere ekonomik durumu, nüfusu ve işsizlik oranları ölçüsünde belirli sayıda mülteci yerleştirmeleri teklif edilmiştir. Fakat üye ülkeler bu kotalara uymak konusunda isteksiz davranmış ve birçok ülke bu teklife şiddetle karşı çıkmıştır.

Temeli 1985'de atılan Schengen Anlaşmasıyla Avrupa Birliği'ne üye ülkeler arasında 'serbest dolaşım' sağlanabilmesine yönelik ilkeler ortaya konulmuştur. Anlaşma ile iç sınırlarda herhangi bir kontrolün olmaması ve Avrupa Birliği içi sınırsızlık için adım atılmış, dış sınır denetimleri yüksek seviyede arttırılmış, anlaşma çerçevesinde Schengen bölgesinde yer alan ülkelerin yurttaşları vizeye tabii olmadan giriş yapma hakkına sahip olmuştur.

Avrupa Birliği tarihinde geçmişten bugüne göç ve mülteci sorununa yönelik birçok kurum kurulmasına, anlaşmalara imzalar atılmasına, araştırma raporları hazırlanmasına rağmen kapsamlı uzun vadeli politikalar oluşturulamamıştır. AB'de ortak göç politikası oluşturulurken güvenlik odaklı bir yaklaşımın daha baskın olduğu görülmektedir. Düzensiz göçle mücadele ve sınır kontrolleri ile ilgili konularda ortak politikalar geliştirilirken, yasal göçe ilişkin konular uluslar üstü alana aktarılmamıştır. Bu süreçte bütünleşmenin ve ortak kararlar almanın temelini oluşturması gereken üyeler arası dayanışma ve sorumluluk paylaşma ilkelerinin sağlam zemine oturtulamamış ve atılan adımlar da istikrar sağlanamamıştır. Avrupa Birliği, izlemiş olduğu bu politikalarla günümüzde de halen en büyük sorun olarak görülen Suriyeli mülteci krizi sürecini üyelerinin sorunsuz atlatmalarını sağlayacak çözümler üretmekte yetersiz kalmıştır.

Avrupa Birliği'nin gelecekte nasıl bir biçim alacağını ön göremeyiz ama göç konusunun Avrupa Birliği'ni değişime zorlayan önemli bir unsur olduğuna söylemek yerinde olacaktır. 2015 yılında başlayan Suriyeli mülteci krizi ile daha belirginleşen göç sorunu ve göçe yönelik Avrupa Birliği'nin üye devletlerin sıkıntıların giderecek çok yönlü, kapsamlı ve uzun vadeli bir göç politikası oluşturulamamasının yarattığı kargaşa, üye devletler nezdinde ve dış çevrede Avrupa Birliği'nin işlevselliği, nüfuzu, gerekliliği, demokratikliği, meşruiyeti üzerine zaten var olan tartışmaları daha da alevlendirmiştir. Avrupa'nın büyük bir kısmını Suriye iç savaşından kaçan göçmenlerin meydana getirdiği ve AB'nin politikalarını sıkıntıya sokacak derecede tüm ülkeleri etkileyen ani göç dalgası, Avrupa'ya büyük sıkıntı çektirmektedir. Bu göç dalgası göstermiştir ki, Avrupa ve uluslararası toplum büyük sayıdaki göç dalgalarını karşılayabilecek sisteme ve altyapıya sahip değildi. Avrupa bu sistem ile zordurumda bulunan göçmenleri koruyacak yeteri kadar donanıma sahip değildir.

Son yıllarda Avrupa'da yoğunluk gösteren terör saldırılarının etkisiyle beraber göçmenlerin iç güvenliğe karşı bit tehdit unsuru olduğu düşüncesi yükselmiş ve Avrupa'da ne zaman bir refah kaybı yaşansa sorumlusu göçmenler olarak görülmüştür. 2016 yılına kadar AB ülkelerinin vatandaşları ekonomik kaygılar içerisinde iken günümüzde bu kaygı yerini göç ve göçmenlerden duyulan rahatsızlığa bırakmıştır. Avrupa barış, insan hakları, demokrasi, eşitlik gibi evrensel değerlerin yaşayan örneği medeniyetin beşiği olarak tasvir edilirken, bu değerlerden sadece kendi vatandaşların yararlanmasını isteyen bir anlayış Avrupa'da güç kazanmaktadır. Göç ve göç karşıtlığını tetikleyen Suriyeli mülteci krizi Avrupa Birliği tarihinde önemli bir kırılma noktası yaratmıştır. Avrupa Birliği'nin göçü yönetmede zafiyete uğraması, göçmen ve Avrupa Birliği karşıtı kesimlerin güçlenmesine olanak sağlamış, popülist söylemleriyle vatandaşın büyük ölçüde desteğini alan aşırı sağcı partiler yükseliş göstermiştir. Avrupa Birliği'nin göç ve mülteci krizine yönelik politika geliştirmekte ve ortak hareket etmekte sınıfta kalması, bazı üye devletlerin alınan kararları uygulamaması gibi gelişmeler ile Avrupa Birliğini eleştirilerinin hedefi olmuştur. Suriyeli Mülteci Kriziyle birlikte artık bu eleştiriler sadece dışarıdan değil Avrupa Birliği üyesi ülkeler tarafından da yüksek sesle dile getirilmeye başlanmıştır. Göç sorununun Avrupa Birliği vatandaşlarının en çok endişe duyduğu konulardan biri olduğu, aynı zamanda düzgün yönetilmediği takdirde Brexit örneğinde görüldüğü gibi ayrılıkları gündeme getirebilecek bir potansiyel de barındırdığı bu sayede görülmüştür. Politikalardaki belirlilik sağlanırsa gerek hükümet gerek vatandaşlar nezdinde göçmenlerin kabullenilmesi, kültürel farklılıkların uyum içinde bir arada yaşaması ve sosyal bütünleşmenin sağlanması kolaylaşacaktır.

AFGANİSTAN'IN TALİBAN GERÇEĞİ

Muhammed Musab BİÇER

Taliban'ın Kısa Tarihi

Farsça 'da ve Peştunca 'da sözlük anlamı; "Öğrenciler" olan "Taliban" ismi, ilk olarak 1980'lerde Pakistan'ın kuzeyinde Afgan mülteciler için kurulmuş medreselerde görülmüştür. Sovyet birliklerinin 1989'da Afganistan'dan çekilmesiyle ve 1991'de SSCB'nin dağılmasıyla bölgede oluşan boşluk Taliban'ın önünü açmış ve Taliban, 1994'te Afganistan'ın eski başkenti Kandahar'da kurulmuştur. Taliban; aşırı muhafazakâr, siyasi ve dini bir oluşumdur. Kuruluşunun ardından Afganistan'ın güneyindeki savaş lordlarını hızlıca kontrol altına alarak bölgedeki nüfuzunu artırmıştır.

Taliban, 1996'nın sonlarına doğru Afganistan'ın güneyinde bulunan Peştun gruplarının ve yurtdışındaki sözde muhafazakâr İslami unsurların da yardımını alarak ülkenin başkenti Kabil üzerindeki siyasi ve ekonomik etkisini önemli ölçüde artırmıştır. Ancak ülke genelinde Peştunların etkisinin önemli ölçüde artması ülkede bulunan diğer etnik gruplar olanTacik, Hazara, Özbek veTürkmenlerin tepkisini çekmiş ve ülkenin tamamen Peştun hakimiyetine gireceği endişesinden ötürü Taliban'a karşı özellikle Afganistan'ın kuzey bölgeleri olmak üzere birtakım direnişler gösterilmiştir. 2001'e kadar Taliban Kuzey Afganistan'da küçük bir bölüm hariç ülkenin genelini kontrol altında tutmuştur.

Taliban Rejiminin Çöküşü

Taliban'ın sosyal yaşama müdahalesi ve siyasi yönetim şekli hem ülke genelinde hem de uluslararası camiada kabul görmemiş yalnızca Suudi Arabistan, Pakistan ve Birleşik Arap Emirlikleri tarafından resmi olarak tanınmıştır. Ayrıca Taliban yönetimi başta El Kaide olmak üzere dünya üzerindeki birçok aşırı grubun ve terör örgütünün Afganistan'da faaliyet göstermesine ve onlar için sığınılacak bir liman olmasına izin vermesi dünya genelinde oldukça büyük tepkilere sebebiyet vermiştir. Son olarak El Kaide'nin 2001 yılındaki Dünya Ticaret Merkezi ve Pentagon saldırıları sonrası rejimin El Kaide lideri Usame Bin Ladini ABD'ye teslim etmek istememesine müteakip ABD ve NATO müdahalesini ülkeye çekmiştir. Taliban rejimini son vermeye yönelik Amerika ve NATO kuvvetleri tarafından önemli mücadeleler verilmiş lakin verilen bu mücadeleler sivil terörist ayrımı yapılmayarak binlerce masum insanın hayatına mal olmuş, Kasım 2001'de deTaliban rejimine son verilmiştir.

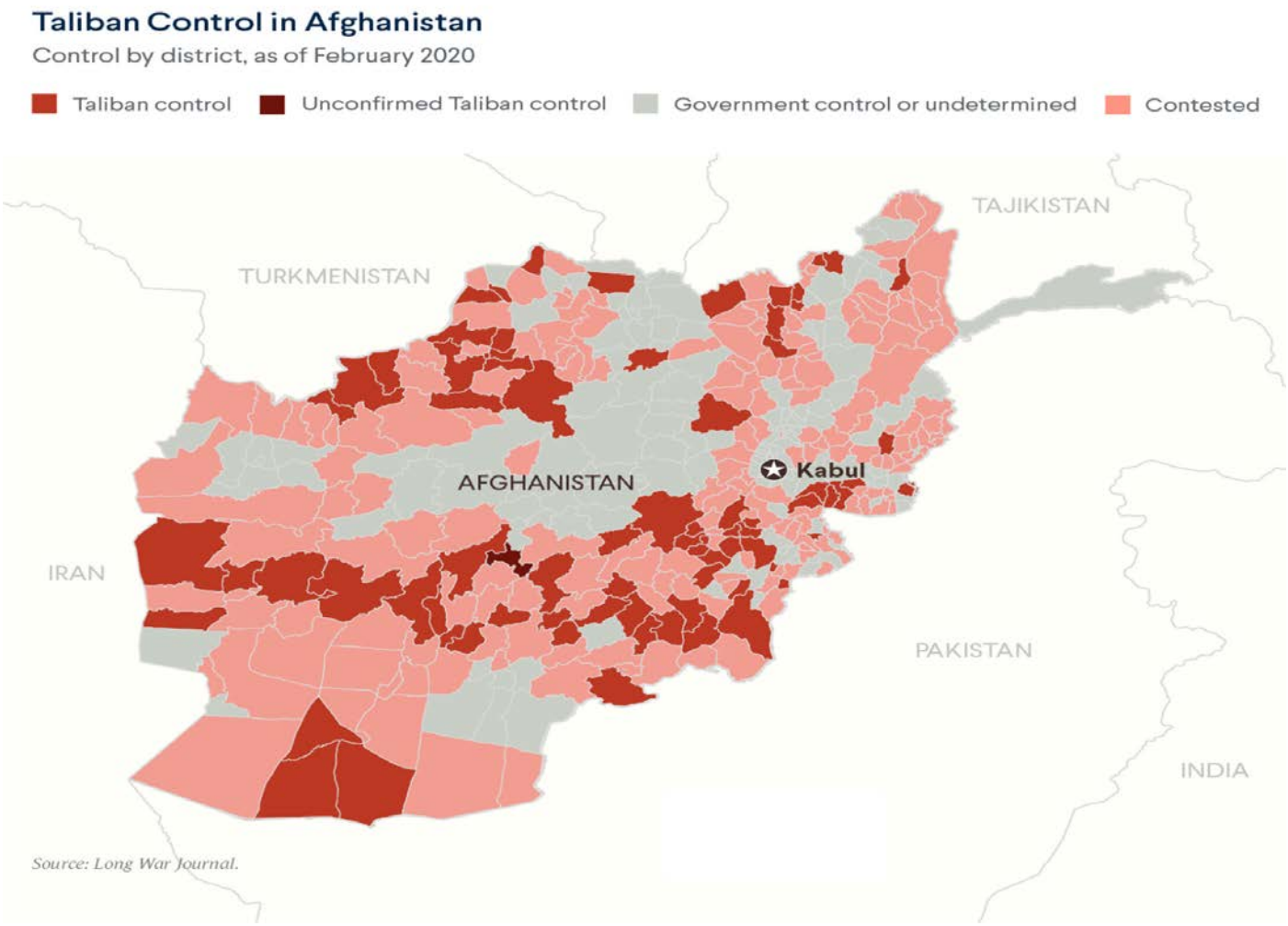

Amerika Birleşik Devletleri ve Taliban Müzakereleri

ABD ve NATO birlikleriyle olan mücadeleler Taliban'ın önemli ölçüde insani ve ekonomik güç kaybetmesine sebep olmuştur. Yaşanan bu saldırılar sonrası yeniden eski gücünü kazanmak adına birçok alana yönelen Taliban yönetimi en önemli gelir kaynağını afyon ticaretinden sağlamaktadır. Taliban Lideri Molla Ömer 2000 yılında uyuşturucu üretiminin dinen haram olduğuna dair fetvası sonrası ülke genelinde afyon ekimi yasaklanmış ve üretim ciddi oranda azalmıştı lakin ilerleyen dönemlerde Taliban liderlerinin değişmesi ve örgüt içinde faklı görüşlerin ortaya çıkmaya başlamasından sonra yeniden ülke genelinde afyon üretimi artış göstermiştir. Taliban, resmi olarak uyuşturucu ticareti yaptığınıreddetse de afyon hasadından yüzde 10 vergi aldığı ve yıllık uyuşturucu ticaretinden 200 milyon Amerikan dolarının üzerinde kazanç elde ettiği bilinmektedir.

2001 yılından bu yana Afganistan'da askeri varlık gösteren Amerika ülke genelinde yapmış olduğu operasyonlar sonrası bölgede 1 trilyon Amerikan dolarından fazla harcama yapmış olup bu giderlerin artması sonrası ülke üzerinde strateji değişikliğine gitme kararı almıştır. Alınan bu strateji değişikliği sonrası fasılalar halinde ülkeden askerlerini çekmeye başlamış lakin geri çekilme sonrası Afganistan üzerindeki hakimiyetini muhafaza etmek istemektedir. Amerika içinAfganistan üzerindeki hakimiyetin devam edebilmesiTaliban ile yapılacak anlaşmaya dayanmaktadır. Bu çerçevede Suudi Arabistan, Pakistan ve Birleşik Arap Emirlikleri'nin yardımıyla 2018'de başlayan Taliban ile görüşmeler dönem dönem duraklatılsa da iki yıl gibi bir sürede sonuçlandırılmıştır. Amerika, anlaşmanın genel çerçevesinde anlaşma sağlanmasını adına ilk olarak Taliban'ı Afganistan Hükümet yetkilileri ile uzlaşmaya itmiş, taraflar arasında bir uzlaşma sağlanabilip sağlanamayacağını görmek istemiştir. Müzakerelerin başlamasından bir yıl sonra 2019 yılında bir ortak mutabakata varılmış, bu mutabakat Taliban nezdinde örgütün ana karar alıcılarının yapmış olduğu bir uzlaşma olmasa da taraflar arasında önemli ölçüde buzların kırıldığının göstergesi olmuştur. Lakin Taliban ile ilk mutabakata varılmasının ardından başkent Kabil'de ve ülkenin genelinde yapılan bombalı eylemler özellikle Eylül 2019'da bir Amerikan istihbarat yetkilisinin Taliban tarafından öldürülmesine müteakip anlaşmanın içeriği daraltılmış görüşmelere farklı bir boyut kazandırılarak devam ettirilmiştir. Uzun süren görüşmeler neticesinde anlaşmanın son hali taraflar arasında 29 Şubat 2020'de imzalanmıştır.

Amerika Birleşik Devletleri ve Taliban Anlaşması Sonrası Muhtemel Gelişmeler

29 Şubat 2020'de taraflar arasında yapılan anlaşmaya göre 14 ay içerisinde Amerikan askerleri kademeli olarak ülkeden çekilecek ve Afgan Hükümeti hapishanelerde bulunan 5 binin üzerindeki Taliban tutuklularını serbest bırakacaktır. Yapılan anlaşma karşılıklı olarak şiddet ve gerilimin sonlandırılmasını amaçlamakta lakin birçok çekinceyi de beraberinde getirmektedir. Özellikle serbest bırakılacak Taliban mahkumlarının yeniden cephede varolan hükümete karşı savaşa katılıp katılmayacakları endişesi ülke genelinde büyük bir belirsizlik oluşturmaktadır.

Kırk yılın üzerinde devam eden Afganistan savaşları, bölge halkını bezdirmiş olup özellikle genç neslin modern ve yaşanabilir Afganistan'a olan umutlarını günden güne kaybetmesine sebep olmaktadır. Bölge halkının ülkelerine dair talepleri ve istekleri hakkından detaylı bilgiye sahip olan Amerika Birleşik Devletleri, barışın tesis edilmesi sonrası ülkeyi hızlıca küresel ticarete

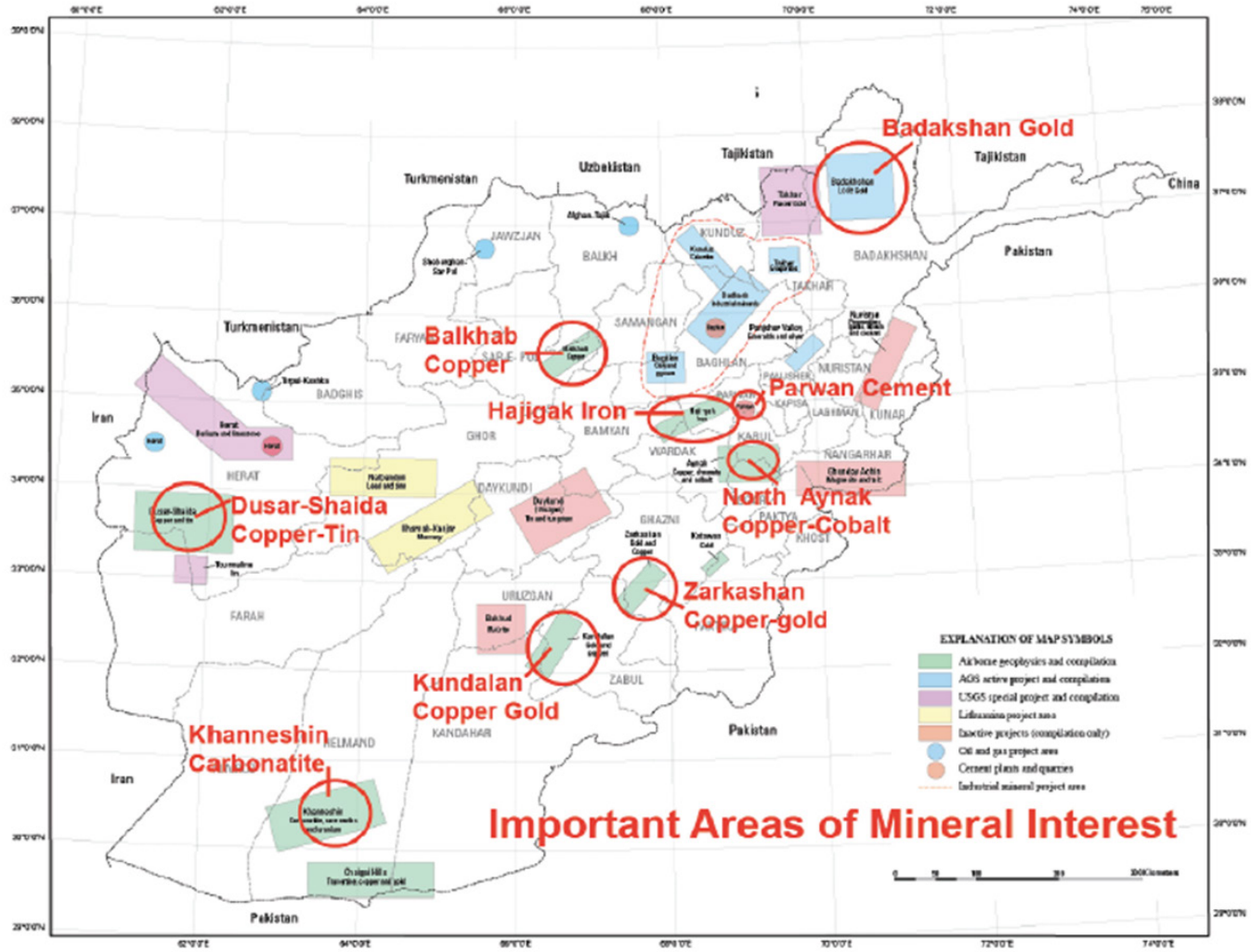

uyumlu hale getirip Amerikan şirketleri vasıtasıyla hem Afganistan'ı hem kendi şirketlerini kalkındırmayı amaçlamaktadır. Böylelikle halkın ekonomik ve refah seviyesini artırarak ülkede var olan Amerikan düşmanlığını da kırmak istemektedir. Afganistan doğal kaynaklar bakımından zengin bir ülkedir. Uzun süredir devam eden savaşlardan dolayı doğal kaynakların güvenliği sağlanamayacağı düşüncesi ile doğal kaynaklar çıkarılamamış, barışın tesis edilmesine müteakip hızlıca ülke genelinde yerleri tespit edilen madenler üzerinde çalışmalara başlanarak doğal zenginliklerden daha fazla yararlanılması planlanmaktadır. Özellikle geleceğin elektrikli araçlarının en önemli ham maddelerinden olan Lityum rezervlerinin ülke genelinde 1 trilyon dolardan fazla olduğunu da göz önünde bulundurursak Afganistan'ın son 40 yılda yaşamış olduğu zorlukların tesis edilecek bir barış sonrası iyi yönetilebilirse çok hızlı bir şekilde Orta Asya'nın parlayan yıldızı haline dönüşebileceği görülmektedir.

Ayrıca Afganistan'ın Kandahar şehrinden Pakistan'a kadar yüksek tonajlı araçlar için yapılan otoban Afganistan'da üretilen ürünler ve çıkarılan madenlerin Pakistan limanlarından dünyaya pazarlama fikrinin alt yapısını oluşturmaktadır. Bölgesel bir barışın tesisi, Pakistan ve Afganistan ticari ilişkilerinin gelişmesine katkı sağlayacak ve uzun yıllar devam eden kötü siyasi ilişkilerin ekonomik etkileşimin artmasıyla birlikte aşılabileceğinin sinyalleri verilmektedir. Ayrıca Afganistan'ın dağlarla çevrili olması ve herhangi bir limanının olmaması ülkede güçlendirilmeye çalışılan bankacılık sisteminin yükselen Orta Asya ülkeleri ekonomilerinin bankacılık merkezine dönüştürülerek Orta Asya'nın İsviçre'si haline dönüştürülmesi ilerleyen yıllarda gün yüzüne getirilecek konular arasında görülmektedir.

Planlanan onca projenin yanında Afganistan'ın en büyük sıkıntılarından biri olan etnik milliyetçilik ülke içerisinde Taliban sorunu çözülse bile insanlar arsındaki çatışmayı tetiklemeye devam edecektir. Peştun ve diğer milletler arasında olan bu çekişme ülke yönetiminde karar almayı zorlaştırmakla birlikte kurumlar ve personelleri arasında uyum içinde çalışmayı zorlaştırmaktadır.

Sonuç olarak Taliban ve Amerika arasındaki sorunun çözümü, zaman içerisinde tarafların karşılıklı atacakları olumlu adımlar ile barış sürecinin uygulanabilirliği daha net olarak görülecek olsa da Afganistan'ın kendi içerisindeki etnik ve kronik sorunları çözüme kavuşturmadan ülkenin tam manası ile refah ve huzura kavuşması uzun yıllar alacaktır.

UGSAM

HABERLER

Erbakan, D-8 İle Bize Güzel Bir Miras ve Bilgelik Bıraktı

Gelişen 8 Ülke Ekonomik İşbirliği Örgütü'nün (D-8) Genel Sekreteri Büyükelçi Dato Ku Jaafar Ku Shaari, yaptığı açıklamada, 2019'un, kendileri için çok aktif bir yıl olduğunu ve D-8'in 22'nci yıldönümü ile bazı sektörel inisiyatifler üstlendiklerini ifade etti. Geçen yıl D-8'i 2030'a taşıyacak yeni yol haritası, bu süreçte nasıl ilerleyecekleri ve yeni fikirlere ilişkin komisyon toplantıları yaptıklarını anlatan Shaari, bu toplantılarda alınan kararların mayıs sonunda Bangladeş'in başkenti Dakka'da gerçekleşecek zirvede onaylanacağını bildirdi.

Önümüzdeki 10 yıl için ekonomik büyüme ve kalkınmaya ivme kazandırmak üzere üye devletlerin birçok farklı alanlarda işbirliklerini artırabileceği bir platform, mekanizma ve ekosistem oluşturmada örgütün harekete geçirilmesinin önem taşıdığını kaydeden Shaari, çalışmalarının protokol yaptıkları haber ajanslarıyla gündeme gelmesinin, D-8'in daha görünür hale gelmesi açısından önemli olduğunu vurguladı.

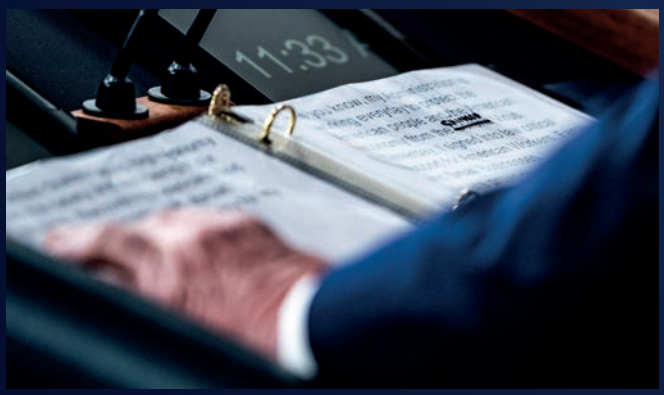

Trump'tan Çin'i Kızdıracak Çıkış : Koronavirüs İçin Yeni İsim Buldu

ABD Başkanı Donald Trump, Amerikan endüstrisini içinde bulunmuş olduğu ekonomik krizden kurtarmak için sözler verirken koronavirüsü "Chinese Virus" (Çin Virüsü) olarak adlandırdı. Trump, sosyal medyada kullanmış olduğu "Çin Virüsü" tabirinden dolayı sert tepkiler alırken, pek çok kullanıcı kendisini ırkçılıkla suçladı.

Koronavirüs Alman Ekonomisini Zayıflatacak

Almanya Ekonomi ve Enerji Bakanlığı'nca "Yeni tip koronavirüsün (Kovid-19) ne kadar hızlı ve ne kadar yayılacağı hala belirsiz ancak gelişmelerin çok hızlı ilerlemesi nedeniyle önemli ekonomik etkiler öngörmek zorundayız." denildi. Bu yılın başında ülkedeki ekonomik faaliyetlerde bir canlanma olduğu belirtilen raporda, "Alınan siparişler ve sanayi üretimi yılın başında önemli ölçüde artti. İmalat sektöründe iş beklentileri şubatta bir miktar iyileşme gösterdi ancak Kovid-19'un ekonomik etkisi henüz fiyatlandırılmadı," ifadeleri kullanıldı. Ülkede özel tüketim göstergelerinin karışık sinyaller vermeye devam ettiği, istihdamda durgunluk yaşandığı aktarılan raporda, koronavirüsün dış ticaret üzerindeki olumsuz etkisi nedeniyle artık ilk çeyrekte ekonomik bir büyüme beklenmediği kaydedildi.

Kâbus Yayılıyor... Avrupa, Çin'i Geçti!

Avrupa ülkelerinde koronavirüs vakaları artmaya devam ederken, ülkeler, virüsün yayılmasını engellemek için tedbirler almaya devam ediyor. İtalya'da hükümet, salgın nedeniyle ülke ekonomisini desteklemek için 25 milyar euroluk acil destek paketini de onayladı. İsviçre hükümeti de, virüsün ülkede hızla yayılması üzerine olağanüstü hal ilan etti.

Dünyada Hızla Yayılırken Çin'de Geriliyor

Başta Avrupa olmak üzere ABD ve Latin Amerika'da yeni tip koronavirüs vakalarında artış yaşanırken, virüsün ana kaynağı Çin'de tersi bir durum yaşanıyor. Virüsün ortaya çıktığı Hubey eyaletindeki seyahat kısıtlaması gevşetildi. Salgının ortaya çıktığı Wuhan kentinde, son 24 saatte yalnızca 1 yeni vakanın tespit edildiği bildirildi. Dünya Sağlık Örgütü, Çin dışında 83 binden fazla vaka tespit edildiğini ve Çin dışındaki vaka sayısının Çin'deki vaka sayısını aştığını doğruladı.

Netanyahu'yu Koltuğundan Edecek Tasarı Parlamentoya Sunuldu

İsrail Evimiz milletvekili Oded, "Hakkında dava açılan milletvekilinin geçici hükümetin başbakanlık görevinden istifa etmesini zorunlu kılacak" yasa tasarısının kabul edilmesi için meclise başvurdu. Tasarı geçerse yaklaşık 1,5 yıldır ülkeyi geçici hükümetle yöneten ve 3 ayrı yolsuzluk dosyası nedeniyle hakkında dava açılan Netanyahu, başbakanlık koltuğunu bırakmak zorunda kalacak. Mevcut milletvekili dağılımı yasa tasarısının kabul edilebileceğini ortaya koysa da önerinin ne zaman alt komisyonda ele alınıp oylama için meclis genel kuruluna gönderileceği ise henüz netlik kazanmadı.

"Baskı Unsuru Olarak Kullanılacak"

Uzmanlar, yasa tasarısının oylama için genel kurula getirilmek yerine muhalefet partileri tarafından görevi bırakması için Netanyahu'ya karşı baskı unsuru olarak kullanılabileceği yorumunu yapıyor.

Nijerya'da 4 Yılda 42 Bin Kişi Yerinden Edildi

Nijerya Mülteciler, Göçmenler ve Yerinden Edilmişler Komisyonundan (NCFRMI) yapılan açıklamada, eyalete bağlı 7 bölgede 2016'dan bu yana devam eden silahlı saldırılar nedeniyle şimdiye kadar çoğu kadın ve çocuk 42 bin kişinin evlerini terk ettiği belirtildi. Açıklamada, söz konusu bölgedeki yerinden edilmiş kişilerin kamplara ve çevre okullara sığındığı kaydedildi. NCFRMI Başkanı Basheer Garba Muhammed, hükümetin başlattığı Yeniden Yerleşim Kentsel Gelişim Projesi kapsamında yerinden edilmiş bu kişilere gıda ve temel ihtiyaç malzemeleri gönderildiğini açıkladı.

IMF'den Koronavirüse Karşı Hamle! 1 Trilyon Dolar Kredi Hazırladılar

Dünya üzerindeki insanların sağlığını tehdit etmekle kalmayıp dünya ekonomisini de derinden sarsan koronavirüse karşı IMF, krediyi destekleğini açıkladı. Dünya ekonomisinde büyük krizlere yol açacağı tahmin edilen koronavirüs ve ekonomik etkilerine karşı IMF, (Uluslararası Para Fonu) bir trilyon dolar krediyi aktif hale getirmek için hazır olduklarını duyurdu.

Yunanistan Sığınmacılara Biber Gazıyla Müdahale Etti

Başta İstanbul olmak üzere Anadolu'nun pek çok kentinden Edirne'ye gelen sığınmacılar Yunanistan'la kara sınırının olduğu Karaağaç Mahallesi'ndeki Pazarkule Sınır Kapısı önünde toplandı.

Yunanistan sınır birlikleri akşam saatlerinde göçmenlere gazlı müdahalede bulundu. Sınırda bulunan çok sayıda göçmen atılan gaz bombalarından etkilenerek fenalaştı. Gazdan etkilenenler Sağlık Bakanlığı tarafından sınıra kurulan Sahra Hastanesi'nde görevli UMKE ekipleri tarafından tedavi altın alındı. Çocuklar da dahil çok sayıda yaralıya ilk müdahale Sağlık Bakanlığı tarafından kurulan Sahra Hastanesi'nde yapıldı. Ulusal Medikal Kurtarma Ekibi (UMKE) çalışanları yaralılara müdahale edebilmek için gaz maskesi kullandı. Yunanistan sınır güçleri, biber gazıyla sığınmacıları sınır hattından uzaklaştırmaya çalışıyor.

Koronavirüs Korkusu Fransa'da Seçimleri Etkiledi!

Fransa'da Koronavirüs salgını altında yapılan yerel seçimlerin ilk turunun kaybedeni Cumhurbaşkanı Emanuel Macron'un kurucusu olduğu iktidar partisi Cumhuriyet Yürüyüşü Hareketi oldu. Fransa'da yerel seçimin ilk tur oylaması sona erdi. Seçimde sandığa gitmeyenlerin oranı yüzde 54,5 olarak belirlendi. Bu oran 2014'teki yerel seçimlerde yüzde 36,45'ti. Fransızların yarısından fazlasının seçim merkezlerinde virüse yakalanma endişesiyle oy kullanmaya gitmediği belirtildi.

İkinci Tur Koronavirüs Nedeniyle İptal Edilebilir

Philippe, seçimlere katılmayanların oranının yüksek olmasının Koronavirüs salgınının Fransızları endişeye sürüklediğini gösterdiğini belirterek, uzman ve siyasi partilerin liderleriyle görüştükten sonra seçimin ikinci turunun iptal edilip edilmeyeceğine karar vereceklerini ifade etti.

uluslararası
gözlem ve
stratejik
araştırmalar
merkezi